

Brev fra Hr. Peder Skram til Kong Frederik II med et skudt Elsdyr.

Ved A. Thiset.

J. h. s.

Stormectigste høgeborne første, aller naadigste herre oc konge etc. Ganske vnderdanigen myn plictig tro tjeneste Eders Naades Maiestett altid tilforne mett gud etc. Aller naadigste konge, vuerdig giffuer iegh Eders Kong Maiestett gansk vnder danigen att wede, att for tend vselhed, nu j Suerige er oc en tyttlang werett haffuer, er der aff vd kommen hyd ner i lannett saa mange vlle, huor fore jeg hagde til sagtt nogne aff bønderne vdy mett leen, att te skulle wragge skælld, som dett saa kalles, epter samme vlle, saa haffuer dett seg saa tilfallett, att forskreffne allmuæ haffuer indsatt en saatt epter same vlle oc tend icke retteligen kunne jnd saatte, vden te maatte Jndtage ett hørne j Suerige j en saagn, heder Lieltt saagn, oc som de nu til samme saaett jegett haffuer, er iblantt vllene frem kommen en aff Eders Maiestetts fiender, en suensk, huelken mynne tienere med same allmues hielp icke leffuendis bekomme kune. Icke wor samme Eders Maiestetts fyende rett vell talende, att mand kune aff dend become nogen ves kundskab, huor fore tre aff mynne tienere lod gaa til hannom med try laad, saa att hand maatte strax styrtte paa steden etc.

Nu effterdy hand seg saa for dristedt haffuer vden leyde att jndløbe i Eders kon. Maiestetts land oc ter offuer bleffuett er, forskicker jeg mett tenne myn tienere samme Eders Maiestetts fiende, Eders Naade til hande, oc ganske vnderdanigen begerindes er, Eders Maiestett well dend saa gunsteligen lade anname, som dend Eder kon. Maiestett er vnderdanigen mett hulde mentt. Jeg for ser meg tijll, att hues straff hannom fates, kand Eder Maiestetts vnderdanigen mund kaak Laanggynus giffue hanum etc.

Edes(!) Maiestett vell werdes til for guds skyld atth for gyffue meg, att jeg Ede Høymectighed her med saa bemøder. Aarsagen er, att jeg ganske vnderdanigen gherne vnder Eders Maiestett dett. Ty jeg kand well tencke, Eders Maiestett kand icke bekomme donom saa friske, och møgett nydeligere er vylbraden aff saadanne vnge els dyr end aff en hiortt. Ted skall Eders Maiestett vell forfare.

Aller naadigste konge etc. Iafften syllig fick jeg metth bod aff Suerige. Hues kundskab, jeg ter vd bekom, fyndis j tette jndluctte riigister. Eders Maiestett weld ter aff verdes dett att vede.

Jeg formoder huer stund vessere besked, huelkett jeg vnderdanigen strax Eders Maiestett skall tilscriffue oc well Eder kongelige Maiestett nu her med ett suntt liiff j guds fröcktt, en languarig, löck-sallig oc gledelig reggementte nu oc til euig tiid haffue dend alldmectigste gud beffalendes etc. Datom Lauholm dend XXIII Jenuarij ar etc. MDLXVIII. Eders kongelig Maiestettes

vnderdanige tienere

Peder Scram ridere.

U d s k r i f t : Hogbaarne første stormectigste konge oc herre her Fredrick den Anenn med gudts naade Danmarokes Naariges Wendes oc Gottes koningh, hertog j Sleswig, Haalstienn, Stormaren, Dietmersken, greffue j Oldenborigh oc Dermenhaarst, myn aller naadigste konge ganske vnderdanigen etc.

Senere Paategning i Kancelliet: Frederichsborg then 25. Januarij 1568.

P a a e n v e d l a g t S e d d e l : Kundskab aff Suerige tend XXIII dag Jonuarii. Vd Jhesu naffin oc hanum alldene til ere oc tack, da byder myne kundskaber meg til, att j sandhed da skader vortt cris folk jntted, men er med ténom, som syste kundskaber formelte til Engelhaalm.

Vydere byder worre wener oc kundskaber meg til, att nu j mandages syst forleden bleff en aff wore vesteste kundskaber ophentt til Las Toperyd oc Per Aridssøn oc Børi Arittzøn. De smaalenske befels haber te vylle forspøre seg med hanum, vortt folk nu op skulle, til huelkett hand ténom suarede, att hand jntted hagde aff ténom hørtt, annett end der skulle kome ett statlig tal folk, oc det sagdes, den danske konge wor seiff med.

Ta att spurde same vor ven døres hoffmænd, hurre dett danske crigs folk seg skicke, j Vplannen vor.

Ta wylle de der paa giffue hanum alls ingen besked, tha gaff samme samme(!) wor wen en aff døres hoffmænd ett nytt par skoo, som hand tog aff syne egne fæder, paa ted hand skulle syge hanom, hure der om wor.

Ta sagde samme hoffmand saa tyll vor wen: Gud fader j hemellenn bere woss det fatige folk her j rigett, for dy de Danske de wynder Suerrige j dette aar. See til desse befallingsmænd, hure bedrøffuett de erre. De vide vell, de haffuer foruerkett døres liiff med tyden. Te welle nu ner i Danmark oc røffue oc nødes voss til att fare med ténom. Gud bere voss dett.

De Danske, Du ompør, sagde hand, the haffuer en frii plas, der de ere. De tager bønderne til naade, som gaa dønnom til haande, oc skaanne med dønom.

Men wy haffuer forderffuett vden omkring dønom, der fore welkes vore bønderne attgiffue seg tildønnom, oc dermed saa faar de landett vnder dønnom, oc j fremtiden bliffuer wij foraade aff wore egen bønder oc allmuue.

Vydere sagde same hoffmand til vor ven: Naar te Danske nu velle jnd dragge til oc komer til dend samme haab, nu ope er, saa drager de for Staackhaalm, saa komer worre skib icke vd, saa ere wy huer mand bortte med alle, alle, oc j blyffue jutter etc.

Tesse ord ere vest saa gangen till, oc samme vor ven bleff atter i gaar hentt op til dønom. Naar hand kommer jgen, faar vij alld vess besked, hvad der staar til att forfare.

(Danske Kanc. Indk. Sager).